

BIJLAGE 2

Nadere uitwerking van de in het stroomschema genoemde situaties.

*0	<p>Als handhavingsverzoek wordt beschouwd een schriftelijk verzoek waarin door een belanghebbende onomstotelijk wordt verzocht tot het nemen van een besluit (vgl. artikel 1:3 Awb). De aanwezigheid van een handhavingsverzoek leidt in principe niet tot een andere uitkomst, maar dwingt wel tot een strikte en consequente toepassing van de beslisboom en dito motivering. Een verzoeker dient zijn daadwerkelijk belang aan te tonen: zijn belang tot handhaven dient groter te zijn dan het belang van niet-handhaven.</p>
*1	<p>Bij overtredingen die de veiligheid of gezondheid van de overtreder of diens directe omgeving in gevaar brengen, dient onmiddellijk te worden opgetreden door middel van een bouwstop, noodmaatregel en/of ontruiming.</p> <p>De veiligheid is in het geding wanneer er een grote kans is op het oplopen van zwaardere verwondingen bij één of meerdere.</p> <p>De gezondheid is in het geding wanneer er een redelijke kans is op het oplopen van (chronische) gezondheidsklachten bij één of meerdere personen. Gedogen is in die gevallen niet aan de orde.</p> <p>Gedacht moet worden aan ernstige afwijkingen van het Bouwbesluit, constructieve onveiligheid of ontbreken van essentiële brandveiligheidsvoorzieningen, schade aan omgeving vanwege heien of grondwateronttrekking of een onveilige bouwplaats.</p>
*2	<p>Voor dat tot (niet spoedeisende) handhaving van een overtreding wordt overgegaan, moet de vraag worden gesteld of er een mogelijkheid bestaat tot legalisatie. Daarbij moeten ook de eventuele vrijstellings- en ontheffingsmogelijkheden worden betrokken. Ook bestaat de mogelijkheid dat het bouwwerk op basis van de Wabo inmiddels niet meer (omgeving)vergunningplichtig is. Legaliseren heeft in principe altijd de voorkeur boven (impliciet) gedogen. De definitieve beslissing om van handhaving af te zien kan pas worden genomen nadat een genoegzame vergunningaanvraag is ingediend.</p>
*2a	<p>Waar het gaat om onbeduidende overtredingen kan naast vermelding in het controlerapport het beëindigen van de overtreding als verantwoordelijkheid bij de (bonafide, niet recidiverende) overtreder worden neergelegd. Het gaat dan om kleine overtredingen die geen wezenlijke aantasting van de fysieke veiligheid en van de fysieke leefomgeving inhouden en die geen excès opleveren. Vanwege efficiëntie overwegingen wordt afgezien van verdere investering in tijd om actief de naleving of legalisatie af te dwingen (vgl. categorie 3 handhavingstrategie omgevingsrecht). Hiervoor komen (niet limitatief) de volgende situaties in aanmerking: geringe afwijkingen op ondergeschikte onderdelen bij de uitvoering van een vergunning of zonder vergunning uitgevoerde werkzaamheden, voor zover niet aan de voorgevel of een naar de weg of het openbaar groen gekeerde zijgevel van een pand en die niet in strijd zijn met de voorschriften van het bestemmingsplan of uitgangspunten van de gemeentelijke welstandsnota.</p>
* 2b	<p>Indien vergunningprocedure leidt tot een weigering of indien overtreder weigert om</p>

	vergunning aan te vragen zal alsnog gehandhaafd worden conform handhavingstrategie, tenzij overtreding dateert van vóór peildatum 25 april 2004. Zie ook onder *7
*3	Gevaar, schade, hinder of overlast kan zich op vele manieren openbaren. Bij schade kan het zowel gaan om fysieke als financiële schade voor direct belanghebbenden. Van hinder kan ook sprake zijn als direct belanghebbenden in hun bedrijfsuitoefening worden belemmerd. Bij overlast moet ook gedacht worden aan een aantasting van de sociale kwaliteit van de omgeving.
*4	<p>Gevaar voor precedentwerking doet zich voor wanneer op basis van het gelijkheidsbeginsel niet handhavend optreden in een concreet geval gevolgen zal hebben voor soortgelijke bestaande (en in de toekomst nog te begane) overtredingen. Daarbij moet het gaan om overtredingen die naar hun aard vergelijkbaar zijn, die zich voordoen binnen hetzelfde plangebied en waarbij de claim (op precedentwerking) alleen kan worden afgewezen wanneer er bijzondere omstandigheden aan de orde zijn (zie ook 5.). Privaatrechtelijke belangen kunnen in het geding zijn wanneer een illegaal bouwwerk zich op gemeentegrond bevindt.</p> <p>In een wrakingsbrief moet minimaal vermeld worden dat er een overtreding is waargenomen waartegen in de toekomst wellicht zal worden opgetreden. Tevens wordt de overtreder verzocht de overtreding ongedaan te maken.</p> <p>Indien aan de zijde van de overtreder sprake is van recidiverend dan wel calculerend gedrag wordt niet tot gedogen overgegaan. Van recidive is sprake indien een overtreder in het verleden al meermalen dezelfde of een soortgelijke overtreding heeft begaan als die waarop het verzoek tot gedogen betrekking heeft (recidiverend gedrag). In een dergelijk geval bestaat in beginsel geen aanleiding tot gedogen.</p> <p>Onder calculerend gedrag wordt verstaan een handelen of nalaten waaruit kan worden afgeleid dat de overtreder doelbewust niet de normale wettelijke procedures volgt. Dit gedrag kan zijn ingegeven door bijvoorbeeld economische belangen.</p>

*5	<p>Er kan sprake zijn van bijzondere omstandigheden die gedogen in een concreet geval rechtvaardigen. Bij bijzondere omstandigheden kan bijvoorbeeld worden gedacht aan zwaarwegende maatschappelijke of bedrijfseconomische belangen. Ook aan het bevoegde gezag toe te rekenen omstandigheden zoals vertraging bij de afwikkeling van een vergunningaanvraag kunnen onder omstandigheden aanleiding geven tot gedogen. Omdat handhavend optreden de regel is en gedogen de uitzondering, dient in elk concreet geval bezien te worden of er voldoende termen aanwezig zijn om een uitzondering op de hoofdregel te maken.</p> <p>Vooruitlopend op een vergunning: gelet op het tijdelijke karakter is gedogen mogelijk wanneer er wordt vooruitgelopen op een ontwerp-bestemmingplan (jurisprudentiële eis). Uitgangspunt is dat de te gedogen activiteit verantwoord is uit het oogpunt van bescherming van de fysieke leefomgeving.</p> <p>Onder overmacht wordt verstaan een situatie waarin ten gevolge van een niet aan de betrokkene toe te rekenen omstandigheid (tijdelijk) een overtreding plaatsvindt van een bij of krachtens wettelijk voorschrift gestelde regel. Met name in gevallen waarin een regel wordt overtreden om een hoger belang te beschermen (noodtoestand) zal gedogen aangewezen kunnen zijn.</p> <p>Doelmatigheidsoverwegingen: indien de consequenties van handhaving niet in een redelijke verhouding staan tot de belangen die met (onmiddellijke) handhaving zouden zijn gediend.</p> <p>Gedogen: het door het college afzien van het gebruik van ter beschikking staande bestuursrechtelijke handhavinginstrumenten bij constatering van een overtreding van een bij of krachtens wettelijk voorschrift gestelde regel, alsmede het door het college vooraf verklaren, dat tegen een overtreding van een bij of krachtens wettelijk voorschrift gestelde regel die nog zal plaatsvinden, niet zal worden opgetreden.</p> <p>Voor gedogen zijn de volgende omstandigheden van belang:</p> <p>In de toekomst legaliseerbaar: er moet concreet uitzicht op legalisatie bestaan.</p> <p>Beperkt in tijd: In de gevallen waarin niet vooruitlopend op de vergunningverlening wordt gedoogd, dient in de beschikking een bepaalde -zo kort mogelijke- termijn te worden opgenomen. In principe maximaal 6 maanden en slechts in uitzonderingsgevallen te verlengen.</p> <p>Geen onevenredige schade: worden derden belanghebbenden onevenredig in hun belangen geschaad? Derden belanghebbenden kunnen een verzoek om handhaving indienen. Door de rechter wordt een zwaarwegend belang gehecht aan rechtszekerheid en het vertrouwensbeginsel.</p>
*5a	<p>Het schriftelijk gedoogbesluit moet worden aangemerkt als een beschikking. Dit betekent dat alle eisen die door de Algemene wet bestuursrecht en de jurisprudentie aan beschikkingen gesteld worden, rechtstreeks en onverkort op de gedoogbeschikking van toepassing zijn. Belangrijke eisen die de Algemene wet bestuursrecht stelt aan een beschikking zijn bijvoorbeeld: zorgvuldige voorbereiding (hoorplicht),</p>

	<p>belangenafwegingen, deugdelijke en kenbare motivering. Naast deze specifieke vereisten wordt in gedoogbeschikkingen een aantal standaardclausules opgenomen, die erop neerkomen dat de gedoogbeschikking ook weer kan worden ingetrokken, voor een beperkte duur (maximaal 6 maanden) wordt verleend, de aanvrager voor eigen rekening en risico de betreffende activiteit onderneemt en politie en justitie een eigen verantwoordelijkheid hebben om met de hen ter beschikking staande bevoegdheden tegen de activiteit op te treden.</p>
*6.	<p>Bij de uitvoering van vergunde maar ook bij vergunningvrije bouwwerken kunnen zich geringe afwijkingen voordoen, die in principe niet legaliseerbaar zijn, maar waarvan handhaving niet in verhouding staat tot het daarmee te dienen belang. Mits de afwijking ondergeschikt is (bijvoorbeeld niet meer dan 10% van de voorgeschreven maatvoering) en ook de criteria onder *3, *4 en *5 niet van toepassing zijn, wordt hierop geen actieve handhaving ingezet. Ook in geval er sprake is van een gelijkwaardige oplossing (afwijking van een of meerdere voorschriften maar het door de rechtsregel beschermde belang wordt in dezelfde mate of beter gewaarborgd) kan handhaving achterwege blijven. Bijvoorbeeld het Bouwbesluit biedt de mogelijkheid om van een prestatie-eis af te wijken indien op een andere wijze de veiligheid, bruikbaarheid energiezuinigheid etc. wordt gerealiseerd.</p>
*7.	<p>Op basis van de prioritering dient actieve handhaving zich te richten op de taken met de hoogste prioriteit. In de loop der jaren zijn er in de gemeente Helmond verschillende illegale situaties ontstaan door overtredingen van met name bouwregelgeving, die niet of nóg niet zijn aangepakt. Het gaat hierbij vaak om illegale situaties die al vele jaren geleden zijn ontstaan, in een tijd dat handhaving minder prominent op de agenda stond dan heden ten dage. Het is echter onmogelijk om vanaf het moment dat het nieuwe handhavingsbeleid in werking treedt eveneens alle in het (verre) verleden ontstane illegale situaties aan te pakken. Door het vastleggen van een nul-situatie in het handhavingsbeleidsplan wordt tot uiting gebracht dat de gemeente alle nieuwe overtredingen van de bouwregelgeving systematisch aanpakt volgens het in dit handhavingsbeleidsplan beschreven beleid en van de overtredingen die vóór de datum van de nul-situatie zijn ontstaan wordt per situatie beoordeeld of de overtreding nog zal worden aangepakt. Gelet op de samenloop van de vaststelling van de welstandsnota 2004 en de in dat jaar in Helmond genomen luchtfoto's geldt 25 april 2004 als peildatum. De overtredingen welke van vóór deze datum dateren en die niet worden gehandhaafd, worden geacht geen precedentwerking te hebben.</p>
*8.	<p>Indien geen repressieve handhaving wordt toegepast wordt in geval van een formeel verzoek tot handhaving de overtreder hier schriftelijk van op de hoogte gebracht. Daarbij wordt standaard het voorbehoud gemaakt ten aanzien van het geval dat de gemeente na een gerechtelijke procedure alsnog tot handhaving wordt gedwongen.</p> <p>In het geval van een onbeduidende overtreding staat het de overtreder uiteraard vrij om een (gewijzigde) vergunning aan te vragen. In dat geval wordt alsnog vergunning</p>

	verleend.
*9.	Voor de toepassing van de handhavingsstrategie wordt verwezen naar het schema van de handhavingstrategie 'Zó handhaven we in Brabant`.